

CYBERSEC
EDUCHECK

Lekcja 5

Prawda czy Fałsz?

ROZPOZNAWANIE DEZINFORMACJI
W CYFROWYM ŚWIECIE

Dofinansowane przez
Unię Europejską

LIDER:

Research Institute
Europe

Coventry
University

PARTNERZY:

EUROPEAN CENTRE
FOR CAREER EDUCATION

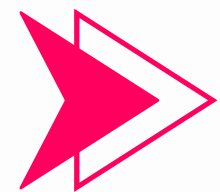
STEREOTYPY

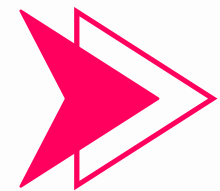
CYBERSEC
EDUCHECK

Propaganda

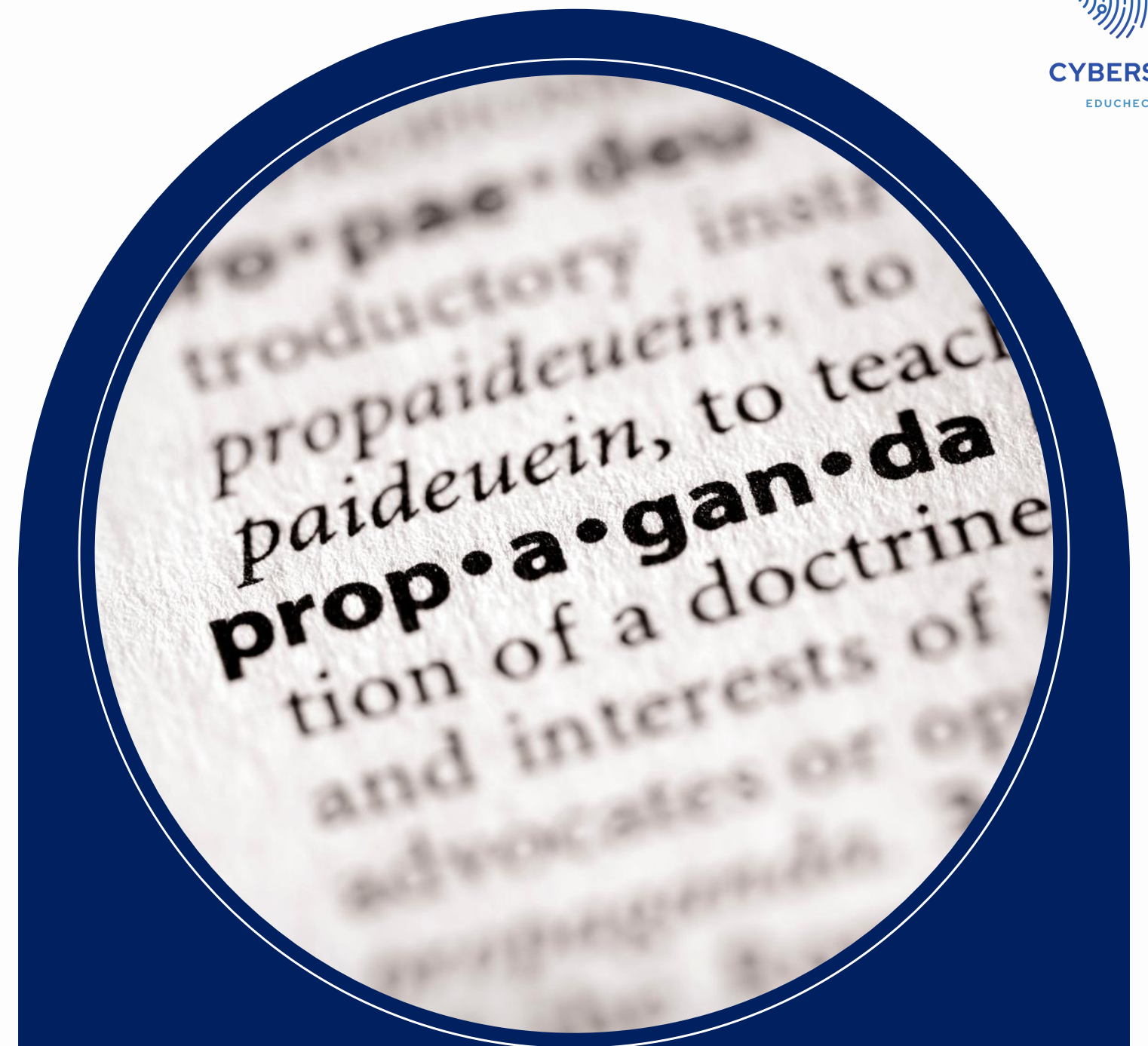
To sposób przekazywania informacji, który ma na celu przekonanie ludzi do jakiejś idei lub poglądu.

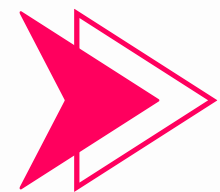
Propaganda często wykorzystuje emocje, aby wpłynąć na to, co myślimy i czujemy.

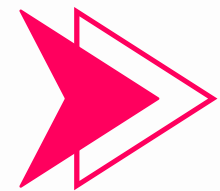
Może być używana w polityce, mediach lub reklamie, aby nakłaniać ludzi do określonego działania lub zmiany zdania.

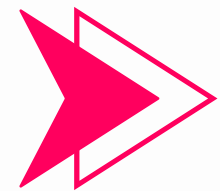
Dezinformacja

To celowe podawanie fałszywych informacji, aby zmylić lub oszukać innych.

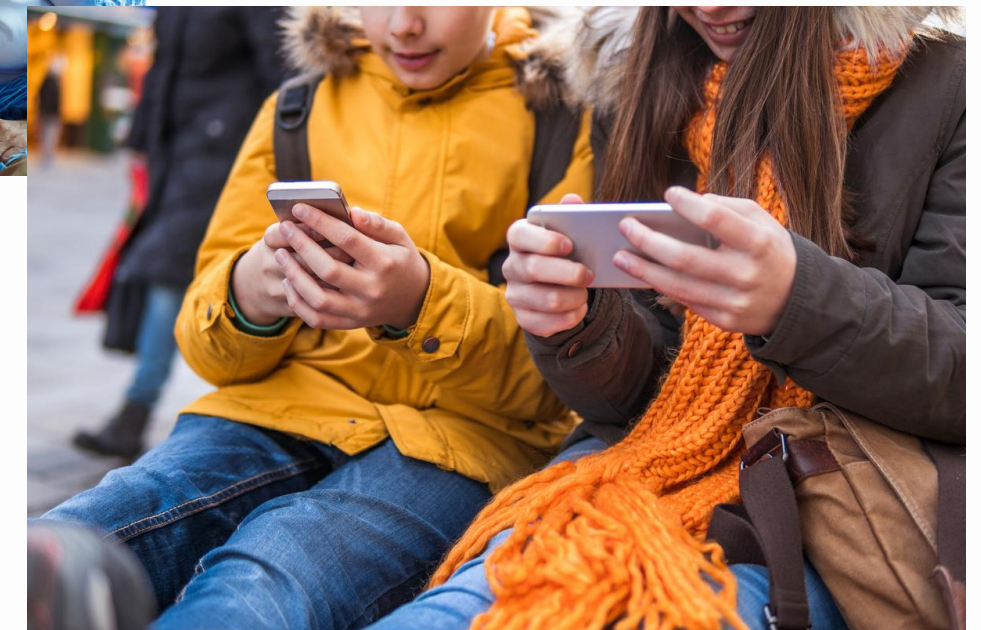
Dezinformacja wygląda jak prawdziwe wiadomości, ale ma wprowadzać ludzi w błąd.

Jest używana, żeby zaszkodzić komuś lub zdobyć korzyści, na przykład w polityce albo internecie.

RÓŻNE GRUPY DOCELOWE

CYBERSEC
EDUCHECK

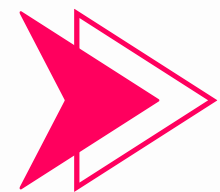
CZYM JEST PREWENCJA?

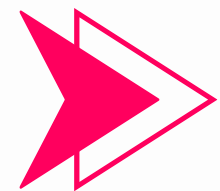
CYBERSEC
EDUCHECK

PRZECIWDZIAŁANIE

Prewencja to działania mające na celu **ochronę przed fałszywymi lub zmanipulowanymi informacjami**, które próbują wpływać na nasze myślenie i zachowanie.

Uczymy się **rozpoznawać nieprawdziwe informacje** i nie ulegać emocjom lub przekonaniom, które są celowo zniekształcone.

Chroni nas przed manipulacją, abyśmy mogli podejmować **samodzielne i świadome decyzje, bazując na faktach.**

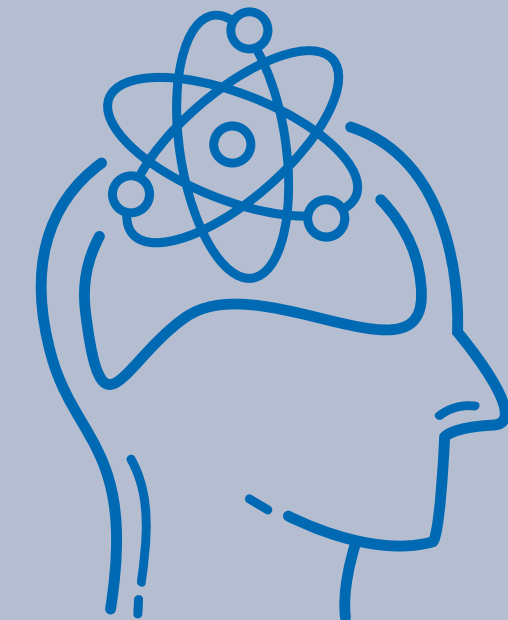
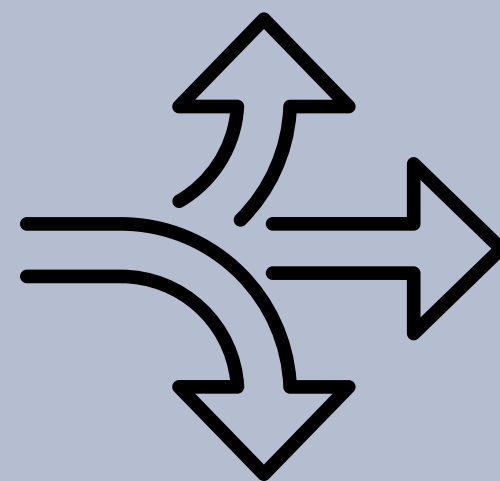
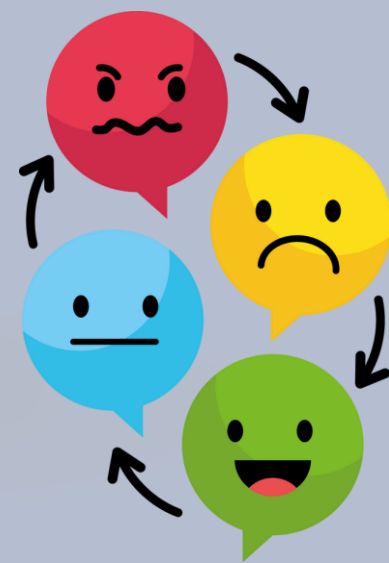

INTERPRETACJA

WYDARZENIE

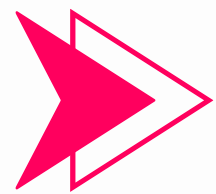
EMOCJE

**REAKCJA
EMOCJONALNA
I BEHAWIORALNA**

SILNE EMOCJE

Informacje, które wywołują silne emocje (jak gniew lub strach), są lepiej zapamiętywane i chętniej udostępniane.

Wpływ emocji na odbieranie informacji (osoba zestresowana a zrelaksowana).

GRA INTERPRETACJA

Zrozumienie, jak niewerbalna komunikacja może wpływać na interpretację informacji oraz jakie są potencjalne konsekwencje błędnej interpretacji.

Podział grup:

1 grupa – uczestnicy

2 grupa – obserwatorzy

Uczestnicy będą wykonywać ruchy, a obserwatorzy będą analizować zmiany w interpretacji.

Przebieg ćwiczenia:

W grupie uczestników wybierz jedną osobę, która na początku pokaże prosty ruch niewerbalny (np. machanie ręką, skakanie w miejscu, obracanie się wokół siebie). Uczniowie z tej grupy muszą obserwować ruch i powtórzyć ostatnio widziany ruch, przekazując go kolejno do następnej osoby w linii.

NASZA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

CYBERSEC
EDUCHECK

Nadawca powinien jasno przekazywać wiadomości, a odbiorca powinien je uważnie analizować

Każdy z nas jest odpowiedzialny za zrozumienie informacji, które odbieramy

Czynniki takie jak emocje, kontekst i doświadczenie mogą wpływać na naszą interpretację informacji

Każdy z nas może przypadkowo rozpowszechniać dezinformację, gdy udostępnia niezweryfikowane informacje

Różnice w odpowiedzialności występują: nadawca musi być wiarygodny, a odbiorca musi krytycznie oceniać przekaz

POMYŚL ZANIM UDOSTĘPNISZ!

Dzielmy się tylko wiarygodnymi wiadomościami, aby poprawić jakość informacji w naszym otoczeniu.

https://youtu.be/pQsoS-1_WEE?si=WIOp6Urwi9Xq5Hu-

Podsumowanie Kluczowych Zagadnień

- **Dezinformacja** to celowe rozpowszechnianie fałszywych informacji, które mogą wpłynąć na nasze myślenie i decyzje.
- **Silne emocje** mogą zwiększać wiarę w fałszywe informacje i sprawiać, że łatwiej je rozpowszechniamy.
- **Krytyczne myślenie** jest kluczowe w rozpoznawaniu dezinformacji i oddzielaniu faktów od opinii.
- **Wiarygodność źródeł to podstawa** – zawsze warto sprawdzić, kto jest autorem informacji i czy jest ekspertem w danej dziedzinie.
- **Tłumaczenie wiadomości i ich przekazywanie** dalej może zmienić ich sens – warto zastanowić się nad pierwotnym znaczeniem tekstu.
- **Świadome udostępnianie informacji** – zanim coś podzielisz się w sieci, upewnij się, że informacja jest prawdziwa.

Metoda ABCD

- **Krok 1: A – Aware (Świadomość)**

Zatrzymaj się i zwróć uwagę na to, co właśnie przeczytałeś lub usłyszałeś. Czy czujesz silne emocje, takie jak złość, strach lub ekscytacja? Czy ta informacja wydaje się podejrzana?

- **Krok 2: B – Breathe (Oddychaj)**

Zrób głęboki oddech. To pozwoli Ci się uspokoić i zyskać chwilę, by nie reagować natychmiastowo. Pamiętaj, że pierwsza reakcja na informację może być emocjonalna.

- **Krok 3: C – Curious (Zaciekawienie)**

Bądź ciekawy, ale w pozytywny sposób. Zadaj sobie pytania: Skąd pochodzi ta informacja? Czy źródło jest wiarygodne? Czy inni też to potwierdzają? Może to być czas, by przeprowadzić krótkie badanie lub zweryfikować dane.

- **Krok 4: D – Decide (Decyzja)**

Po zbadaniu informacji, zdecyduj, co zrobić. Czy powinieneś uwierzyć i podzielić się tą informacją? A może lepiej ją zignorować? Wybierz świadomą odpowiedź zamiast reakcji na emocje.

Dalsze informacje na temat projektu

- <https://www.coventry.ac.uk/wroclaw/>
- <https://kreatywnidlabiznesu.pl/cyber-sec-edu-check/>
- <https://eccedu.net/>

Finansowane przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie są jednak poglądami i opiniami wyłącznie autora(-ów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Ani Unia Europejska, ani EACEA nie mogą być za nie pociągnięte do odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty opracowane w ramach niniejszego projektu są dostępne na podstawie otwartych licencji (CC BY-NC 4.0). Mogą być wykorzystywane bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów konieczne jest podanie źródła finansowania i ich autorów.

PROJEKT NR 2023-2-PL01-KA210-VET-000176822

CYBERSEC
EDUCHECK

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

LIDER:

Research Institute
Europe

Coventry
University

PARTNERZY:

STOWARZYSZENIE
KREATYWNIDLABIZNESU

EUROPEAN CENTRE
FOR CAREER EDUCATION